

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný projednal na neveřejném zasedání konaném dne 8. 1. 2018 v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Karla Šimky a členů JUDr. Pavla Příhody, JUDr. Milana Závurky, JUDr. Petra Vlacha, JUDr. Michala Žižlavského

a prof. JUDr. Marie Karfíkové, CSc. námitky kárně obviněné **JUDr. Heleny Králové**, soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 1, se sídlem Ovocný trh 587/14, Praha 1, zastoupené JUDr. Jiřím Teryngelem, advokátem se sídlem Ke Klimentce 15, Praha 5,

a JUDr. Martinem Mikyskou, advokátem se sídlem Malá Skála 397, Malá Skála, proti rozhodnutí **ministra spravedlnosti** ze dne 14. 12. 2017, č. j. MSP-895/2017-OOJ-SO/2, a rozhodl

t a k t o :

Námitky kárně obviněné proti rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 14. 12. 2017, č. j. MSP-895/2017-OOJ-SO/2, **s e z a m í t a j í**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní postup ve věci

I. 1. Kárné řízení

[1] Návrhem předsedy Městského soudu v Praze, doručeným Nejvyššímu správnímu soudu jako soudu kárnému dne 6. 12. 2017, bylo zahájeno kárné řízení se soudkyní Obvodního soudu pro Prahu 1 JUDr. Helenou Královou. Toto řízení je u Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného vedeno pod sp. zn. 16 Kss 9/2017. Za spáchání v kárném návrhu blíže popsaného kárného provinění bylo navrženo uložení kárného opatření odvolání z funkce soudkyně ve smyslu § 88 odst. 1 písm. d) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“).

I. 2. Rozhodnutí ministra spravedlnosti o dočasném zproštění výkonu funkce soudkyně

[2] Rozhodnutím ministra spravedlnosti ze dne 14. 12. 2017, č. j. MSP-895/2017-OOJ-SO/2, bylo podle § 100 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích rozhodnuto o dočasném zproštění výkonu funkce soudkyně JUDr. Heleny Králové, a to na dobu do

pravomocného skončení kárného řízení. Toto rozhodnutí bylo JUDr. Heleně Králové doručeno dne 18. 12. 2017.

[3] V odůvodnění předmětného rozhodnutí ministr spravedlnosti nejprve zrekapituloval dosavadní průběh kárného řízení vedeného se soudkyní JUDr. Helenou Královou u Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného pod sp. zn. 16 Kss 9/2017. Existencí tohoto řízení je dle jeho názoru splněna formální podmínka předvídaná v § 100 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích, tedy kárný návrh proti jmenované soudkyni, v němž je navrženo uložení kárného opatření odvolání z funkce.

[4] Následně se ministr spravedlnosti zabýval splněním podmínky materiální, tj. zda je vzhledem k jednání, které je soudkyní JUDr. Heleně Králové kladeno za vinu v návrhu na zahájení kárného řízení, a vzhledem k povaze soudcovské funkce na místě, aby do doby pravomocného rozhodnutí v kárném řízení tato soudkyně nevykonávala danou funkci. Jak je uvedeno v návrhu na zahájení kárného řízení ze dne 6. 12. 2017, soudkyně JUDr. Helena Králová s vědomím, v jaké podobě, smyslu a znění vyhlásila jako předsedkyně senátu během hlavního líčení usnesení, a poté, co si uvědomila význam učiněného rozhodnutí pro souzenou věc, rozhodla se smysl vyhlášeného, a tedy již nezměnitelného rozhodnutí fakticky anulovat a zpětně usnesení vyložit tak, že nedopadá na žádný z mnoha odposlechů ve věci, kromě dvou nevýznamných SMS zpráv. V prohlášení učiněném pro veřejnost skrze tiskovou mluvčí Obvodního soudu pro Prahu 1 uvedla zjevnou nepravdu ve snaze změnit smysl a dopad již vyhlášeného a neměnného rozhodnutí. Podle ministra spravedlnosti je tak nepochybné, že jednání, kdy soudkyně JUDr. Helena Králová, ve snaze zakrýt své pochybení při vydání usnesení v hlavním líčení, prostřednictvím tiskové mluvčí záměrně uvedla nepravdu, je natolik závažným, že přímo ohrožuje důvěru veřejnosti v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů. Míra závažnosti tohoto jednání je tedy dle ministra spravedlnosti natolik vysoká, že setrvání soudkyně JUDr. Heleny Králové ve funkci po dobu kárného řízení je naprosto neslučitelné se zájmy chráněnými zákonem o soudech a soudcích.

[5] V daném kontextu ministr spravedlnosti též zdůraznil, že již dne 20. 9. 2017 podal sám kárný návrh vůči jmenované soudkyni, přičemž tento je veden u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 16 Kss 7/2017. Konkrétně jej podal pro opakované nerespektování závazného právního názoru a pokynů vyslovených v rozhodnutí nadřízených soudů v několika trestních věcech. Nutno podotknout, že i zde bylo navrženo nejprísnější kárné opatření, tedy odvolání z funkce soudkyně. Při zkoumání splnění materiální podmínky pro dočasné zproštění výkonu funkce soudkyně je tudíž třeba přihlédnout i k této skutečnosti.

[6] Závěrem ministr spravedlnosti konstatoval, že rozhodnutí o dočasném zproštění je sice citelným zásahem do výkonu soudcovské funkce, ale současně zcela koresponduje s mírou společenské nebezpečnosti jednání, pro které je soudkyně JUDr. Helena Králová kárně stíhána. Právě povaha tohoto jednání a veřejný zájem na zajištění důvěry v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů, jakožto ústřední maximy výkonu funkce soudce, dosahují v daném případě takové intenzity, že převažují nad zájmem jedince plynoucím z jeho práva na nerušený výkon veřejné funkce, a proto postup ministra spravedlnosti podle § 100 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích nelze vnímat jako porušení čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

I. 3. Námitky dočasně zproštěné soudkyně proti rozhodnutí ministra

[7] Soudkyně JUDr. Helena Králová podala v zákonem stanovené lhůtě (§ 100 odst. 4 zákona o soudech a soudcích) námitky, kterými se dožadovala zrušení svého dočasného zproštění výkonu funkce soudkyně. Úvodem zdůraznila, že nadále trvá na tom, že odposlechy v předmětné trestní věci byly nezákonné. Na tomto hodnocení setrvala jak v rámci rozhovoru s tiskovou mluvčí Obvodního soudu pro Prahu 1 P. H., tak i v rozhovoru s místopředsedkyní tohoto soudu JUDr. Danou Šindelářovou. Nebyla přitom tím, kdo veřejně prezentoval význam daného usnesení. Kárný návrh zde pak tvoří jistou analogii „nepřímého pachatelství“, kdy obě zmíněné osoby pokládá za pouhé interprety prohlášení JUDr. Heleny Králové, ačkoliv skutečný obsah jejího rozhovoru nezná (resp. ten nebyl nijak písemně zaznamenán a JUDr. Helena Králová na něj nebyla nijak dotazována). Nebylo tedy vůbec postaveno najisto, kdo se dopustil zkreslení ve vztahu k veřejnosti a jakým způsobem.

[8] JUDr. Helena Králová dále uvedla, že v rámci řízení o námitkách je předčasné, aby si kárný senát tvořil úsudek o předběžné otázce, kterou je zákonnost odposlechu v předmětné trestní věci. I kdyby si však utvořil názor shodný s názorem kárného navrhovatele, nemůže odlišnost právního názoru soudkyně kárně postihnout. Hodnocení důkazů je totiž svrchovaným právem nezávislého a nestranného soudu. Jestliže tedy JUDr. Helena Králová klade na náležitosti žádosti a na odůvodnění příkazu k odposlechu přísnější nároky než jiní soudci, v žádném případě to nelze označit za extenzivní výklad právního předpisu. Z těchto důvodů je podaný kárný návrh nedostatečně zdůvodněn a opírá se o tvrzení, která jsou v rozporu se skutečným stavem věci. Princip presumpce neviny vyžaduje, aby k tak tvrdému opatření, jakým je zproštění z funkce, bylo přikročeno jen tehdy, jestliže i materiální podmínky, tedy společenská škodlivost kárného provinění, znemožňují nebo silně zpochybňují další výkon funkce. V daném případě však ministr spravedlnosti toliko přejímá nedostatečné a důkazně nepodložené argumenty kárného návrhu, aniž by sám tuto argumentaci jakkoliv doplnil.

[9] Kroky ministra spravedlnosti a předsedy Městského soudu v Praze pak JUDr. Helena Králová subjektivně vnímá jako stupňující se nátlak na její osobu, aby se sama „vzdala“ funkce trestní soudkyně, což je doprovázeno také značnou „mediální ofenzívou“. Sama se přitom neoznačuje za nechybující a neomylnou soudkyni, která vede každé trestní řízení do detailu procesně absolutně bezchybně.

[10] Co se týče oprávnění ministra spravedlnosti dočasně zprostit výkonu funkce soudce, je nutné toto podle JUDr. Heleny Králové vnímat jako formu razantního vstupu vrcholného představitele moci výkonné v oblasti justice do ústavně chráněného principu zákonného soudce. Jednání, za které navrhuje předseda Městského soudu v Praze jako kárný navrhovatel kárné opatření odvolání jmenované soudkyně z funkce (i kdyby se stalo přesně tak, jak tvrdí kárný navrhovatel), nicméně takovou závažnou intenzitu porušení povinností soudce nedosahuje. JUDr. Helena Králová též odmítla názor, že dvě kárné žaloby odůvodňují dočasné zproštění funkce soudkyně jako „předstupen“ či „předobraz“ očekávaného kárného opatření odvolání z funkce soudkyně jako výsledku dvou kárných řízení. Nutno podotknout, že po

prvním kárném návrhu dočasné zproštění funkce soudkyně nenásledovalo. Skutek, pro který byl na JUDr. Helenu Královou podán druhý kárný návrh, se pak nestal tak, jak kárný navrhovatel uvedl, přičemž ani nedosahuje potřebné míry závažnosti porušení povinností soudkyně.

[11] JUDr. Helena Králová poté připomněla, že již ve fázi rozhodování o daných námitkách bude kárný senát stát před otázkou, zda zmírní difamující účinky jejího široce mediálně referovaného dočasného zproštění výkonu funkce soudkyně ministrem spravedlnosti. Současně také upozornila na to, že jde především o práva stran trestního řízení na bezprůtahový proces a na zachování dosavadního zákonného soudce. Nyní totiž není oprávněna k jakémukoliv procesnímu úkonu jménem soudu s vnějšími důsledky pro strany trestního řízení i vůči odvolacímu soudu, sporná je i její role a funkce vůči soudnímu oddělení, jehož je stále součástí. Dočasné zproštění výkonu funkce soudkyně tak vyvolává nepříznivé důsledky především pro právní postavení těch, kteří nejsou stranami kárného řízení.

[12] Ze všech shora uvedených důvodů proto JUDr. Helena Králová navrhla, aby Nejvyšší správní soud jako soud kárný zrušil rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 14. 12. 2017, č. j. MSP-895/2017-OOJ-SO/2, o jejím dočasném zproštění výkonu funkce soudkyně.

II. Posouzení námitek Nejvyšším správním soudem

II. 1. Obecné úvahy

[13] Podle § 100 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích *(m)inistr spravedlnosti může dočasně zprostit výkonu funkce soudce, je-li kárně stíhán pro takové kárné provinění, pro které je v kárné žalobě navrženo uložení kárného opatření odvolání z funkce, a to na dobu do pravomocného skončení kárného řízení. Podle odstavce 4 téhož paragrafu (p)roti rozhodnutí o dočasném zproštění výkonu funkce podle odstavce 1 písm. b) může soudce do 5 pracovních dnů od jeho doručení podat námitky k soudu, příslušnému podle zvláštního právního předpisu ke kárnému řízení; podání námitek nemá odkladný účinek.*

[14] Podle § 13a zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 7/2002 Sb.“), *(p)okud v souvislosti s podáním návrhu na zahájení kárného řízení byl soudce dočasně zproštěn výkonu funkce soudce a proti rozhodnutí o dočasném zproštění byly kárně stíhaným soudcem podány námitky, rozhodne senát nejprve o těchto námitkách, a to do 10 pracovních dnů bez jednání usnesením, kterým buď námitky zamítne, nebo dočasné zproštění výkonu funkce zruší. Obdobně se postupuje, pokud v souvislosti s podáním návrhu na zahájení kárného řízení byl dočasně zproštěn výkonu funkce státní zástupce a proti rozhodnutí o dočasném zproštění byly kárně stíhaným státním zástupcem podány námitky.*

[15] Je zjevné, že formální podmínka uvedená v § 100 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích splněna je. Kárný navrhovatel požaduje ve svém návrhu popsáném sub I. 1. odvolání JUDr. Heleny Králové z funkce soudkyně.

[16] K tomu, aby bylo rozhodnutí ministra spravedlnosti zákonné, však je třeba, aby byla splněna i podmínka v judikatuře kárných senátů označovaná jako podmínka materiální, v zákoně sice výslovně neuvedená, plynoucí však z podstaty a funkce soudů a soudců v systému dělby moci. Jí je třeba rozumět to, že okolnosti kárného stíhání, především pak rysy údajného kárně stíhaného jednání, viděny v relevantních souvislostech, vyžadují, aby kárně stíhaný soudce byl rozhodnutím ministra dočasně „vyřazen“ z běžného výkonu své funkce.

[17] Kárné řízení se soudci je záměrně koncipováno jako procedura, v níž má hlavní a poslední slovo soud, zatímco jiní aktéři této procedury, konkrétně kární navrhovatelé, kteří jsou součástí moci výkonné či se jako funkcionáři soudů podílejí na státní správě soudnictví, mají toliko roli jedné z procesních stran kárného řízení.

[18] Výjimkou je kompetence ministra spravedlnosti rozhodnout o dočasném zproštění výkonu funkce soudce. Zde je soud (kárný senát Nejvyššího správního soudu) v postavení nezávislé instance provádějící na základě opravného prostředku (námitek) soudce, jenž byl dočasně zproštěn výkonu funkce, plný a důkladný přezkum zákonnosti rozhodnutí ministra spravedlnosti. Smyslem a účelem výjimečné kompetence výkonné moci zasáhnout takto do samotné podstaty funkce soudce (*de facto* jej zbavit možnosti funkci vykonávat, byť dočasně, a navíc s mimořádně závažnými dopady do materiálního zabezpečení soudce, viz § 100 odst. 2 zákona o soudech a soudcích) je možnost rychlé a efektivní reakce v situacích, jež „odstavení“ soudce od rozhodovací činnosti naléhavě vyžadují. Výjimečná a potenciálně zneužitelná kompetence ministra spravedlnosti musí být vyváжена pečlivou soudní kontrolou na základě opravného prostředku dotčeného soudce.

[19] Soud musí při rozhodování o námitkách brát v rámci posuzování materiální podmínky zákonnosti rozhodnutí ministra spravedlnosti v úvahu důvody, kvůli nimž je mu kompetence k přezkumu rozhodnutí ministra spravedlnosti zákonem svěřena.

[20] Prvním důvodem je ochrana systémové role soudní moci. K tomu, aby soudní moc plnila svoji ústavní roli, je nezbytně třeba široké a skutečné rozhodovací nezávislosti soudců. Její součástí je i to, že soudce se může vnitřně spolehnout, a být si přiměřeně jistý, že vede-li spor se státem týkající se výkonu jeho funkce soudce, postaví se ústavní orgány nadané obdobným stupněm nezávislosti jako on sám v tomto sporu na jeho stranu, bude-li na jeho straně i objektivní právo. Jinak řečeno, klíčovou zárukou soudcovské nezávislosti je, aby se soudce mohl přiměřeně spolehnout na nestrannost a rozhodovací poctivost orgánů kompetentních k posuzování jeho údajného kárného provinění a s tím souvisejících otázek (mimo jiné i zákonnosti dočasně zproštění soudce výkonu jeho funkce ministrem spravedlnosti). V tomto ohledu kárné senáty plní klíčovou funkci při ochraně systémové role soudní moci a nesmí v ní selhat, zejména nesmí podlehnout tlaku politickému, mediálnímu či tomu, co lze nazvat tlakem ulice (zjednodušenému či silně na emocích založenému hodnocení soudcova jednání). Nesmí tedy selhat ani tehdy, je-li rozhodnutí ministra spravedlnosti o dočasném zproštění výkonu funkce určitého soudce účelové, přehnané, politicky motivované, snažící se zalíbit veřejnosti, neopřené o dostatečně silné důvody či jinak neadekvátní. Zde musí kárný senát mít odvalu vykázat ministra spravedlnosti do patřičných mezí, i když za to nezíská veřejný potlesk.

[21] Jde ostatně i o další s nezávislostí soudní moci úzce související aspekt výkonu soudnictví, a sice o ochranu zásady zákonného soudce. Ta je postavena na myšlence, že nesmí být možno manipulovat tím, který soudce soudí jakou kauzu. Pravidla pro přidělování věcí soudcům musí mít férovou, racionální a transparentní povahu. Pokud je již věc soudci přidělena, zásadně mu nesmí být odňata. Dočasné zproštění výkonu funkce určitého soudce ministrem spravedlnosti znamená, že zejména u těch věcí, které nesnesou odkladu do doby předpokládaného skončení kárného řízení, je třeba změnit zákonného soudce. Je zjevné, že pokušení ministra spravedlnosti ke zneužití své kompetence zejména v případech politicky, ekonomicky či jinak významných nebo mediálně sledovaných kauz k dosažení toho, aby ve věci rozhodoval „správný“ soudce, anebo naopak nerozhodoval soudce názorově „nepohodlný“, může existovat. Proto je třeba na takové možné pokušení myslet a důsledně mu čelit velmi přísným posuzováním ministrova rozhodnutí kárným senátem.

[22] Součástí systémové role soudní moci je však i to, že musí být vnímána veřejností jako nestranná, nezávislá, poctivá a vnitřně pevná. Ústavní pozice soudní moci je na důvěře v ni založena. Bez důvěry ztrácí soudní moc legitimitu založenou na tom, že její rozhodování má být rozumné a spravedlivé, nestranné a nezávislé, a mění se v prostou mocenskou mašinerii. Je zjevné, že vnímání soudní moci jako důvěryhodné může být narušeno, je-li proti určitému soudci zahájeno kárné řízení. Soudce se tím dostává do situace víceméně veřejného (neboť fakt vedení kárného řízení se veřejnosti zpravidla neutají, a také rozhodně není žádný důvod jej tajit) zpochybnění své profesní způsobilosti; někdy většího, někdy menšího, to závisí na povaze kárně stíhaného jednání, v každém případě však takového, které může ve veřejnosti důvěru v soudcovu schopnost kvalitního a nezávislého rozhodování významně nahlodat. Jsou-li v dané chvíli dostupné informace o soudcově jednání a jiných okolnostech s ním souvisejících takové, že by mohly vést k významné míře obecné nedůvěry v soudcovu rozhodovací činnost v době mezi zahájením kárného řízení a rozhodnutím kárného senátu o soudcově kárné odpovědnosti, je namísto mimořádný prostředek, kterým rozhodnutí ministra spravedlnosti podle § 100 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích je, použít. Účelem jeho použití je ochrana důvěryhodnosti soudní moci po dobu trvání kárného řízení, tedy do doby, než bude definitivně jasno, zda se kárně stíhaný soudce dopustil něčeho nedobrého, anebo naopak nedopustil.

[23] Kárný senát při přezkumu rozhodnutí ministra spravedlnosti musí pečlivě vážit dva proti sobě stojící důležité zájmy – na jedné straně zájem na zachování nezávislosti soudní moci a ochraně zásady zákonného soudce, na straně druhé na zachování důvěryhodnosti soudní moci.

II. 2. Posouzení konkrétních okolností věci

[24] V první řadě si tedy kárný senát musel učinit předběžný a prozatímní úsudek o povaze jednání JUDr. Heleny Králové, pro které jsou proti ní vedena kárná řízení, a o relevantních souvislostech tohoto jednání. Kárný senát zdůrazňuje, že se jedná o úsudek předběžný a prozatímní, činěný v zákonem předepsané krátké lhůtě (§ 13a věta první zákona č. 7/2002 Sb.), a proto neopřený o nic jiného než o analýzu tvrzení zainteresovaných osob a další dostupné podklady, zejména o listiny tvořící obsah spisů

pokračování

kárných věcí. Tento úsudek tedy je nutně toliko omezeně spolehlivý, založený ve významné míře na odhadu a domýšlení si skutkově nejasných otázek, a může být zcela zásadně korigován zjištěními a právními úvahami učiněnými v dalším postupu kárných řízení. Rozhodnutí o námitkách nelze v žádném ohledu vnímat jako náznak, jak kárný senát rozhodne ve věcech samotných.

[25] V nyní projednávané věci bylo rozhodnutí ministra spravedlnosti vydáno v souvislosti s údajným kárným deliktem spočívajícím v tom, že JUDr. Helena Králová měla v rámci hlavního líčení nesprávně vyhodnotit použitelnost určitého důkazu a následně (po skončení daného úseku hlavního líčení) se snažit tento svůj nesprávný postup zastříti posuny ve výkladu toho, co se v jednacích síních mělo odehrát. Již z tohoto velmi stručného popisu údajného skutku je patrné, že samo o sobě, i kdyby kárně obviněná soudkyně v skutku zaviněně jednala tak, jak je kárným navrhovatelem tvrzeno, by s velkou pravděpodobností nemohlo jít o kárné provinění, u něhož by adekvátním kárným opatřením bylo odvolání kárně obviněné z funkce soudce. S nikoli nevýznamnou pravděpodobností však nemusí vůbec jít o kárné provinění, nýbrž o běžné pochybení soudkyně při vedení řízení, které může, ale také nemusí mít procesní důsledky a jež může být, pokud by takové důsledky mělo, napraveno v dalším postupu trestního řízení. Samo o sobě by tedy kárným navrhovatelem tvrzené jednání v žádném případě nemohlo být dostatečným důvodem k dočasnému zproštění JUDr. Heleny Králové výkonu funkce soudkyně.

[26] Kárný senát však nemohl ustat na zkoumání toliko toho jednání kárně obviněné, jež je předmětem kárného řízení, v rámci něhož vydal ministr spravedlnosti své rozhodnutí. Jistě by bylo možno ustanovení § 100 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích vyložit tak, že kárný senát má při přezkumu rozhodnutí ministra hodnotit pouze a jen takovéto jednání kárně obviněného soudce a odhlédnout od jakýchkoli jiných skutečností či okolností, i kdyby měly významný vliv na úsudek o tom, zda další výkon funkce kárně stíhaného soudce do doby skončení kárného řízení nenaruší důvěryhodnost soudní moci nad únosnou míru. Takovéto izolované posuzování by však ústavnímu postavení soudní moci udělalo medvědí službu.

[27] U JUDr. Heleny Králové nelze ignorovat, že vedle skutku kladeného jí za vinu předsedou Městského soudu v Praze je kárně stíhána i pro skutek kladený jí za vinu ministrem spravedlnosti, a sice ve věci sp. zn. 16 Kss 7/2017. Ministr spravedlnost ve svém kárném návrhu tvrdí, že dotyčná soudkyně po dlouhou dobu a opakovaně (konkrétně v pěti skutkově a právně obtížných trestních věcech) nerespektovala právní názor a závazné pokyny nadřízených soudních instancí. Jakkoli kárně obviněná s kárným návrhem ministra spravedlnosti nesouhlasí a vznáší proti němu důkladnou a *prima facie* nikoli irelevantní argumentaci, kárný návrh ministra je založen na plausibilních skutkových tvrzeních a právních argumentech, které, pokud by se ukázaly pravdivými a správnými, by mohly s významnou pravděpodobností vést k závěru, že JUDr. Helena Králová se dopustila velmi závažného kárného provinění spočívajícího v systematické a dlouhodobé neschopnosti rozhodovat v souladu se zákonem. Stěží by pak bylo představitelné uložení jiného kárného opatření než odvolání kárně obviněné z funkce soudce.

[28] Okolnosti kárného řízení ve věci sp. zn. 16 Kss 7/2017, zejména povaha skutku kladeného v něm za vinu kárně obviněné a zatím dostupné informace o tom, zda je pravděpodobné, že se skutek stal a že může být kárným proviněním, znamenají pro soudní moc významné ohrožení její důvěryhodnosti, na což je třeba adekvátně reagovat. Adekvátní reakcí je „postavení dotyčné soudkyně mimo službu“, tedy slovy zákona dočasné zproštění funkce soudkyně do doby, než bude v kárném řízení postaveno na jisto, zda se jednání kladeného jí za vinu dopustila, nebo nikoli, a pokud ano, v jaké míře a s jakými dopady na výkon soudnictví. Dočasné zproštění funkce soudce je v tomto případě nástrojem předběžné opatrnosti, který má po dobu do konečného rozhodnutí o obou kárných návrzích zajistit, že případná rozhodnutí či jiné úkony, které by kárně obviněná v mezidobí jako soudkyně „ve službě“ učinila, nebudou právně ani jinak (ve veřejné diskusi, politicky apod.) zpochybňovány s argumentem, že mohou být podobně neprofesionální jako ty, kvůli nimž byla kárně postižena. V daném případě je při zvážení okolností případu třeba dát přednost ochraně důvěryhodnosti soudní moci před konkurující hodnotou, tedy ochranou rozhodovací nezávislosti kárně obviněné soudkyně a ochranou zásady zákonného soudce.

[29] Pokud by kárně obviněná byla v kárném řízení shledána vinnou a odvolána z funkce soudce, nebude se již od okamžiku účinnosti rozhodnutí ministra spravedlnosti na výkonu soudnictví vůbec podílet. Pokud by bylo shledáno, že se sice kárného provinění dopustila, avšak povaha a intenzita provinění není taková, aby zavdávala důvod k „propuštění soudkyně ze služby“, bude soudkyně pokračovat v rozhodovací činnosti, přičemž bude na veřejnosti a adresátech její rozhodovací činnosti, aby kárnému senátu uvěřili, že soudkyni „ve službě“ ponechal s pečlivě uváženým přesvědčením, že výkonu soudnictví je schopna. Podobně by tomu bylo, pokud by kárný senát dospěl k závěru, že se kárně obviněná žádného kárného provinění nedopustila – i zde je na veřejnosti a adresátech rozhodovací činnosti kárně obviněné, aby kárnému senátu uvěřili, že její věc posoudil pečlivě a s přihlédnutím ke všem rozhodným okolnostem, a že se tedy na úsudek kárného senátu ohledně dalšího působení kárně obviněné při výkonu soudnictví může přiměřeně spolehnout.

II. 3. Závěr

[30] S ohledem na výše uvedené úvahy kárný senát dospěl k závěru, že námitky kárně obviněné proti rozhodnutí ministra spravedlnosti o tom, že se kárně obviněná podle § 100 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích dočasně zprošťuje výkonu funkce soudce, jsou nedůvodné. Proto tyto námitky zamítl.

II. 4. Účinky rozhodnutí o dočasném zproštění výkonu funkce soudce

[31] Ten, kdo byl podle § 100 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích dočasně zproštěn výkonu funkce soudce, se od účinnosti rozhodnutí (§ 100 odst. 3 ve spojení s § 99 odst. 2 zákona o soudech a soudcích) nesmí podílet na výkonu soudnictví. Zejména nesmí rozhodovat ve věcech mu přidělených a činit v nich jiné úkony. Není povinen podílet se na běžném chodu soudu; je však povinen poskytnout soudu součinnost potřebnou k novému uspořádání věcí v souvislosti k rozhodnutím o dočasném pozastavení výkonu funkce soudce, zejména předat spisy či jiné věci týkající se rozhodovací činnosti a poskytnout informace o tom, co bylo ve věcech dosud činěno, není-li to patrné ze spisu.

pokračování

[32] Soud, jehož soudci byl dočasně pozastaven výkon funkce soudce, je povinen zajistit další výkon soudnictví ve věcech přidělených dosud dotyčnému soudci. S přihlédnutím k okolnostem a povaze těchto věcí je třeba přidělit je jinému soudci uplatněním již existujícího pravidla uvedeného v rozvrhu práce, případně změnou rozvrhu práce (§ 41 odst. 2 věta druhá zákona o soudech a soudcích), nebo, snesou-li odkladu bez činění úkonů v nich, vyčkat výsledku kárného řízení.

[33] Kárný senát usiluje o pokud možno rychlé projednání kárných věcí soudce, jemuž byl dočasně pozastaven výkon jeho funkce.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. ledna 2018

JUDr. Karel Šimka
předseda kárného senátu